

STOCKHOLMSKÄLLAN

Burget badliv i Stockholm förr och nu

Sommaren 1975 var osedvanligt varm. Medan Stockholms badplatser fylldes av människor som sökte svalka tog filmaren Staffan Tjerneld med sig sin kamera och utforskade stadens badliv. Han nöjer sig inte med att skildra 1970-talets bad, utan gör även en historisk exposé över svenskarnas badkultur.

Resan tar sin början vid burgna sommarnöjen på Djurgården under 1800-talets senare hälft och slutar med ett dopp vid Drottningholms slottspark.

–Målet med resan är att se hur stockholmarna badat förr och badar nu, säger Tjerneld som introduktion till filmen.

För att levandegöra hur man badade i Stockholm förr i tiden använder sig Tjerneld av tavlor och gamla fotografier. På Djurgården hade varje sommarnöje med självaktning ett litet badhus. Badandet skedde efter ett strikt schema. Herrarna badade på morgonen, fruarna och barn på dagen. Pigorna fick ta sig ett dopp klockan åtta på kvällen.

Att damer badade kallt ansågs länge som okvinnligt men mot slutet av 1800-talet

började synen på friskvård och friluftsliv att förändras. På Skeppsholmen anlades på 1870-talet stadens första dambad som i folkmun fick namnet Fruntimmersbadet. När det var badtid hängde man upp vita dukar så att människorna på Slottsbacken inte skulle distraheras av den kvinnliga fågringen.

Genom en gränd från Kungliga hovstallet kunde badsugna ta sig till Helgeandsholmens badinrättning som räknas som Stockholms första utomhusbad. Där ligger nu Riksdagshuset och Medeltidsmuseet.

Klassiska Strömbadet öppnades 1884 och revs 1936 då Mälarens vatten inte längre gick att bada i på grund av föroreningar. I folkmun kallades badet även Köhlers efter badmästaren och simläraren Olof Köhler som arrenderade det under en längre tid.

I en stillbildssekvens presenteras 1920-talets populära pressgenre värme- och solbilder. Bilderna är från ett reportage som Dagens Nyheter gjorde på Långholmen en varm sommardag. Speaker-rösten avslutar med att torrt konstatera att kvinnorörelsen

satt stopp för så kallade badbrudar.

Ett nedslag görs också på Hässelby strandbad där man på 1910-talet kombinerade bad med dans. En sensation så stor att det till och med skrevs en sång om fenomenet som fick namnet Hässelbysteppen.

Filmen avslutas med en nostalgisk återblick på Kungliga badhuset i Drottningholm. Tjerneld tillbringade sin barndoms somrar på ett sommarnöje beläget vid Drottningholmsparken. Han minns att grönskan i parken var som en tunnel och hör fortfarande surret från stora släktmiddagar.

Åke Nyke

Staffan Tjerneld

Staffan Tjerneld (1910-1989) var författare och journalist.

Skildrade Stockholms historia i flera böcker, däribland "Stockholmsliv i vår tid" (1972) och "Djurgården under 300 år" (1980).

Verkade även som dramatiker och revy författare.

I VÄTT OCH TORRT. Barn badar i en av Strömbadets bassänger. Till vänster badmästare Olof Köhler på Strömbadet.

FOTO: UR FILMEN "BADA I SJÖN I STOCKHOLM"

LÄS MER OM DET GAMLA STOCKHOLM PÅ STOCKHOLMSKÄLLAN - WWW.STOCKHOLMSKALLAN.SE

Hammarby sjöstad Gamla stan

Södermalmsnytt

EN DEL AV DIREKTPRESS

NYHETER
DEBATTERA
BLOGGAR
PÅ GÅNG
ANNONS

BLDSPEL HAMMARBY ULTRAS

"Reparera Kat"

NYHETER fre 3/6 Reparera Kat är rubriken på en ny namn Södermalmsbor. Stads Regina Kevius är inng press på Folksam fa - Det är inte acc

Tipsa en vä

MED DE SENASTE NYHETERNA

Vi ger dig
Södermalmsnyheter
VARJE DAG
på www.sodermalmsnytt.se